

Львівський національний університет імені Івана Франка

Факультет педагогічної освіти

Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Затверджено

На засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи факультету педагогічної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка (протокол № 1 від 26.08 2022 р.)

Завідувач кафедри _____

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
для проведення практичних занять і самостійної роботи
з курсу
**«ФОРМАЛЬНА І НЕФОРМАЛЬНА ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА.
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ»**
для студентів-магістрів ОНП
**ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ:
УПРАВЛІННЯ ТА ЕКСПЕРТИЗА**
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки».
кваліфікації: магістр освітніх, педагогічних наук.
Професіонал з управління та експертизи та освітнього простору.

(заочна форма навчання, 2022-2023 н.р.)

Уклала : М.Крива

Львів - 2022

Мета курсу: формування професійної компетентності студентів з проблем організації дистанційної освіти та використання сучасних інформаційних технологій для організації освітнього простору.

Основними завданнями є оволодіння студентами основами знань про сутність, характеристику дистанційної освіти; основні принципи проектування системи дистанційного навчання; структуру дистанційного навчального курсу; основні концепції використання сучасних інформаційних технологій у освітньому просторі; функціональні можливості використання інформаційних технологій в освітньому процесі.

Після завершення цього курсу студент буде :

Знати:

сутність, характеристику дистанційної освіти, структуру дистанційного навчального курсу, основні концепції використання сучасних інформаційних технологій у освітньому просторі з метою розвитку особистого досвіду та майстерності;

- стратегії розвитку та умови ефективного проектування системи дистанційного навчання;

- застосовувати системне наукове, критичне мислення для планування використання інформаційних технологій в освітньому процесі для покращення якості і доступності освіти в закладах загальної середньої та вищої освіти та запобіганню кібербулінгу;

- форми, методи, засоби інформаційно-комунікативних технологій.

Вміти:

- застосовувати й розвивати загальні уміння організації освітнього процесу у формі дистанційної освіти;

добирати різні види інформаційних технологій відповідно до поставлених професійних завдань; користуватися програмним забезпеченням для забезпечення освітнього процесу; оцінювати якість розробленого дистанційного курсу.

Розробляти навчально-методичний комплекс дистанційного курсу; розробляти дидактичні матеріали за допомогою інформаційних технологій.

Використовувати ресурси та засоби інформаційних та комунікативних технологій для досягнення управлінських і навчальних цілей, розвитку зв'язків з громадськістю та засобами масової інформації, створення позитивного іміджу закладу.

Організовувати власну професійну діяльність у системі дистанційного навчання в автономному режимі і в рамках співпраці.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин/ 4 кредити ECTS.

Змістовий модуль 1. Концептуальні засади організації дистанційної освіти

Семінарське заняття 1.

Тема: Дистанційна освіта в сучасній освітній діяльності

Питання для обговорення і дискусії:

1. Поняття дистанційної освіти та інформаційних технологій.
2. Нормативна база дистанційної освіти. Організаційна структура системи дистанційної освіти.
3. Організація здобуття освіти за дистанційною формою. Організація освітнього процесу у дистанційних школах.
4. Форми організації освітнього процесу у неформальній освіті дорослих
Дистанційне навчання у віртуальному університеті.

Завдання для самостійної роботи студента:

1. Підготовка презентації «Організація освітнього процесу у дистанційних школах України» (на вибір студента)

Запитання для самоконтролю:

1. Які тенденції розвитку освіти в інформаційному суспільстві?
2. Назвіть основні категорії електронної педагогіки?
3. Які вимоги до сучасного викладача?
4. Що входить в зміст поняття «дистанційна освіта»?
5. Які особливості електронного навчання?
6. Назвіть основні етапи розвитку електронного навчання.
7. Які є форми електронного навчання?
8. Які переваги і недоліки електронного навчання?
9. Що входить в зміст поняття «інформаційні технології»?
10. Яка мета створення та основні завдання системи дистанційної освіти в Україні?
11. Які характерні риси дистанційної освіти в Україні?
12. Які особливості організації дистанційної освіти в Великій Британії?
13. Які особливості організації дистанційної освіти у Франції?
14. Які особливості організації дистанційної освіти в Польщі?
15. Які особливості організації дистанційної освіти у Туреччині?
16. Які особливості організації дистанційної освіти у Німеччині?
17. Які особливості організації дистанційної освіти у США?
18. Які особливості організації дистанційної освіти у Канаді?
19. Яку роль відіграє дистанційне навчання у розвитку відкритої освіти в Україні?
20. Які ролі і функції тьютора у дистанційному навчальному процесі?

Рекомендована література: 1, 2, 1д, 10 д, 12 д, 5 і, 6 і

Практичне заняття 1. Проектування електронного курсу у формальній і неформальній освіті

Питання для обговорення і дискусії:

1. Основні підходи до проектування електронного курсу.
2. Структура і зміст електронного курсу.
3. Оцінювання якості електронних навчальних курсів. Порядок атестації електронних курсів.

Практичне завдання: створення проекту електронного курсу.

1. Оберіть тематику вашого курсу, запропонуйте його назву.
2. Складіть анотацію до курсу.
3. Розробіть план вашого курсу.

Запитання для самоконтролю:

Запитання для самоконтролю:

1. Опишіть основні підходи до проектування електронного курсу
2. Яка структура і зміст дистанційного курсу?
3. Які складові електронного навчально-методичного комплексу дистанційного навчання?
4. Які критерії оцінювання якості електронних навчальних курсів?

Рекомендована література: 1, 2, 5, 3 д, 7д, 2і, 3і, 7і

Змістовий модуль 2. Використання інформаційних технологій у професійній діяльності професіонала з управління та експертизи освітнього простору

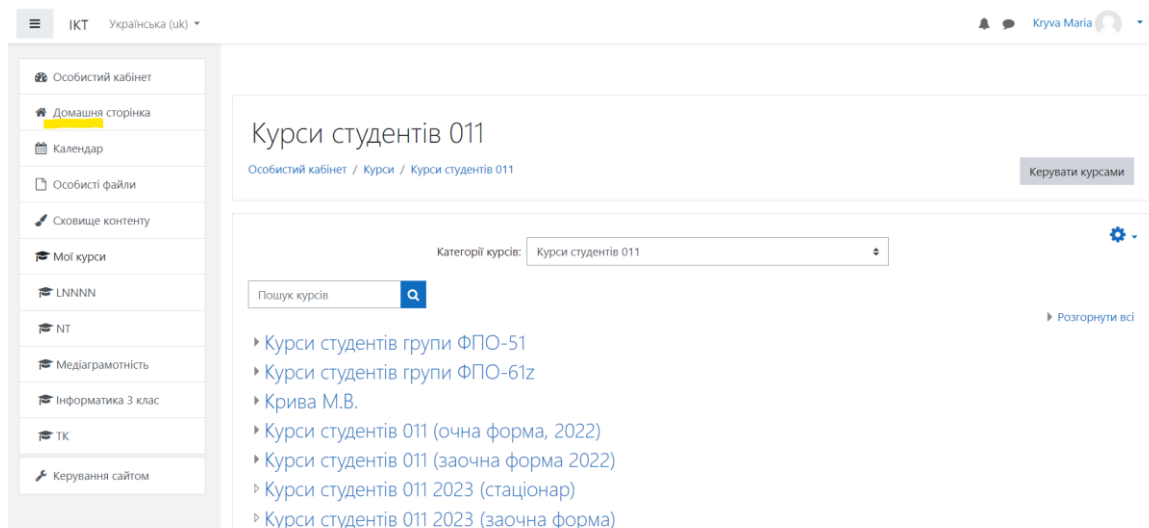
Практичне заняття 3. Робота викладача на платформі Moodle

Питання для обговорення і дискусії:

1. Можливості викладача при використанні платформи Moodle.
2. Інтерактивні елементи платформи Moodle.
3. Створення та робота з дистанційним курсом.
4. Додавання ресурсів до електронного курсу.
5. Створення тесту на платформі Moodle

Практичне завдання:

1. Зареєструйтеся на платформі <https://fpo51.gnomio.com/>, заповнивши *google-форму*.
2. Оберіть категорію курсу «Курси студентів 011 2023 (заочна форма)» і додайте курс.

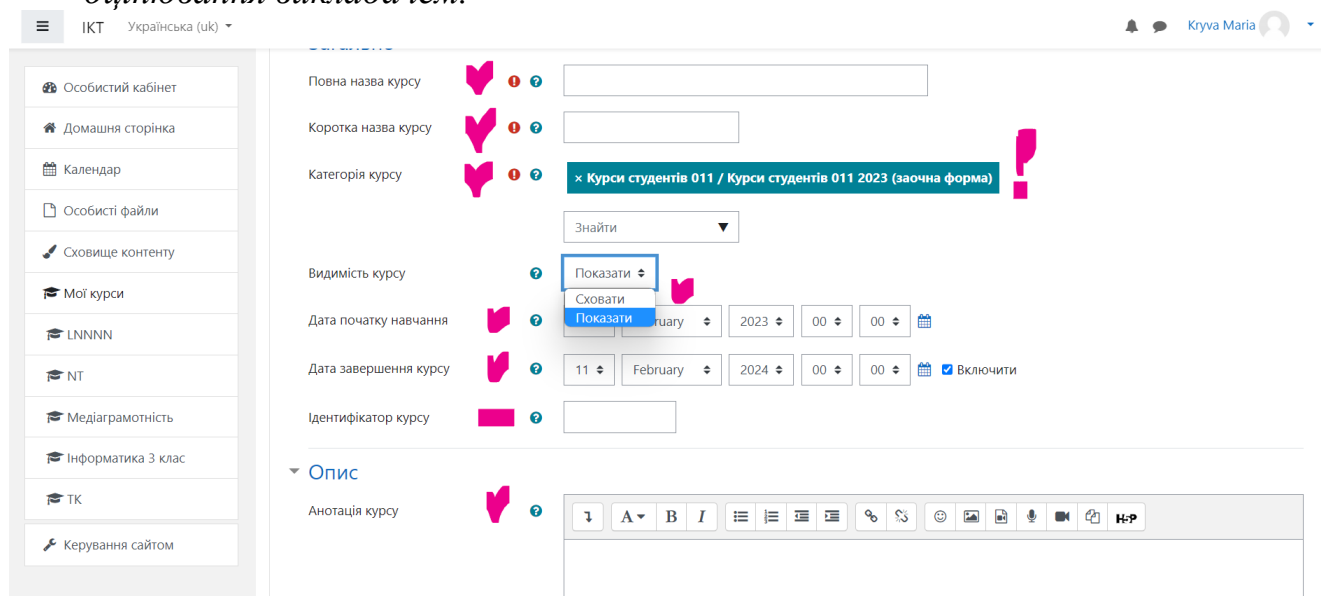

3. Додайте курс, налаштувавши його параметри. *Зверніть увагу,*

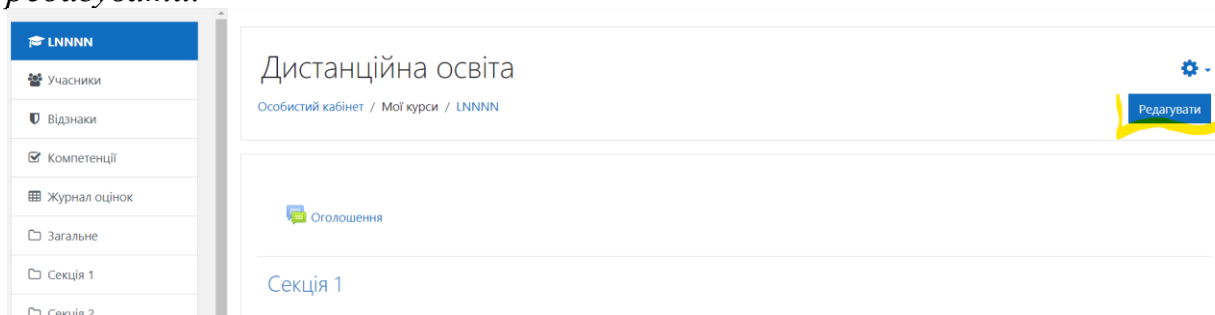
обов'язковим для заповнення є поля, позначені червоним маркером. Пам'ятайте про те, що Ви завжди зможете повернутися до цих параметрів і їх відредагувати при потребі. Це стосується і анотації і зображення до курсу.

4. Під час роботи з курсом рекомендовано його видимість сховати. Якщо Ви курс відкриваєте, це буде свідчити про те, що він є готовий до оцінювання викладачем.

5. Заповніть опис курсу (анотація), додайте зображення курсу.

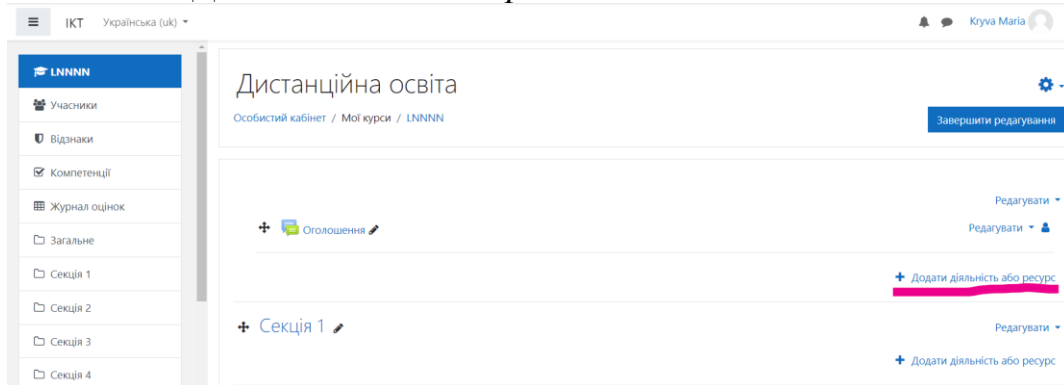
6. Після збереження параметрів курсу, відкриваємо його і починаємо редагувати.

7. Підпишіть секції (теми курсу).

8. Додайте надписи до вашого курсу (наприклад, «Загальна інформація» тощо).

9. Додайте файли до вашого курсу.

10. Додайте завдання до вашого курсу.

11. Створіть підсумковий тест до вашого курсу.

Рекомендована література:

Запитання для самоконтролю:

1. Який алгоритм створення дистанційного курсу?
2. Які елементи дистанційного курсу?
3. Як створити опитування?
4. Як створити глосарій?
5. Як створити урок?
6. Як створити тест?
7. Як додати ресурси до дистанційного курсу?

Рекомендована література: 1, 2, 5.

Практичне заняття 4. Організація освітнього процесу з використанням соціальних мережевих сервісів

Питання для обговорення і дискусії:

1. Платформи для створення блогів (LiveJournal, Blogger).
2. Соціальні мережі в навчальному процесі (Facebook, Twitter, LinkedIn).
3. Платформи для проведення вебінарів (Skype, Zoom).
4. Програми для створення інтелектуальних карт (X-mind, MindMeister), ліній часу, інтерактивних плакатів.
5. Віртуальні дошки в освітньому процесі.

Практичне завдання. Створіть свій блог та наповніть його матеріалами.

Запитання для самоконтролю:

1. Які особливості організації навчального процесу з використанням сервісів Веб 2.0?
2. Які можливості використання Skype в навчальній діяльності?
3. Які існують платформи для створення блогів?
4. Які можливості соціальних мереж в навчальному процесі (Facebook, Twitter, LinkedIn)?

Рекомендована література: 1, 3, 5д.

II. Самостійна робота студента

№ теми	Навчальні питання	Кількість годин
Тема 1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка до семінарського заняття. 2. Підготовка до дискусії щодо переваг і недоліків дистанційної освіти. 3. Підготуйте доповідь на тему: «Організація та розвиток дистанційної освіти за кордоном». 4. Підготовка до дискусії щодо впровадження технологій дистанційного навчання у процес підвищення кваліфікації педагогічних працівників? 	10
Тема 2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка презентації «Організація освітнього процесу у дистанційних школах України» (на вибір студента) 	5
Тема 3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуйте доповідь на тему: «Переваги та недоліки навчання на масових відкритих онлайн-курсах» . 2. Ознайомлення з переліком курсів на платформі EdEra, Prometheus, вибір курсу, який дотичний до дослідження студента чи професійної діяльності, ознайомлення з його програмою і відомостями про курс. 3. Підготовка повідомлення на тему: «Якість тесту та критерії якості тесту». 	15
Тема 4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуйте повідомлення щодо можливостей використання програмного забезпечення пакету Microsoft Office 365. 2. Створіть документи у форматі Microsoft Word та Microsoft Power Point для власного дистанційного курсу 	5
Тема 5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Заповніть таблицю «Порівняльна характеристика освітніх онлайн-платформ». 2. Створіть клас на сервісі Google Classroom і розмістіть на ньому матеріали 	15
Тема 6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуйте повідомлення на тему: «Порівняння платформи Moodle з іншими платформами дистанційного навчання». 2. Виконайте індивідуальне завдання самостійної роботи «Створення проекту навчального електронного курсу» 	35
Тема 7	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуйте завдання і зображення для створення вправ у додатку learningapps.org. 	5
Тема 8	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуйте 10 запитань для проведення опитування. 2. Створіть Google-форму і проведіть опитування у 	5

	соціальної мережі і зробіть відповідні висновки. Результати представте у вигляді діаграми. Залікова вартість - 8 балів. <i>Критерії оцінювання:</i> якість запропонованих тестів (1-3 бали), створення діаграми (1-3 бали), змістовність висновків (1-2 бали).	
	Разом	100

Індивідуальне завдання «Створення проекту навчального електронного курсу»

Інструкція до виконання:

1. Визначте тему, мету, цільову аудиторію для створення власного навчального електронного курсу. Тематика може бути довільною відповідно до ваших наукових інтересів, професійних уподобань тощо.
2. Додайте курс на платформі Moodle (<https://fpo51.gnomio.com/>). Для цього потрібно бути зареєстрованим на сайті. Після реєстрації Ви отримаєте лист на вашу електронну пошту із логіном та паролем. Реєстрація відбуватиметься на практичному занятті. У випадку відсутності студента на занятті, потрібно заповнити анкету.

» АНКЕТА

3. Заповніть опис курсу (анотація), додайте зображення курсу.
4. Наповніть секцію «Загальна інформація» (тематичний план, література, глосарій (до 10 термінів).
Додайте ресурси ресурси до курсу (завантажені посібники, матеріали).
5. Наповніть навчально-методичними матеріалами 2 секції курсу, додаючи різні ресурси та діяльності. Дві тематичні секції мають містити теоретичний матеріал у форматі файлу, книги чи сторінки, завдання до відповідної теми, корисні посилання для розкриття теми, 1 тест (на вибір студента може бути до однієї теми чи до всього курсу).
6. Створіть інтерактивну вправу у мережевому сервісі, посилання додайте у відповідну секцію на курсі.
7. На платформі <https://www.blogger.com> створіть блог і додайте його до курсу. Тематика має відповідати темі секції чи курсу.
8. Додайте до курсу покликання на анкету опитування (покликання на гугл-форму) та їх результати (діаграма в MS Excel з описом результатів).
9. Продемонструйте свій курс на занятті (25.05-1.06).

Дотримуйтеся академічної доброчесності.

Залікова вартість - 30 балів.

Критерії оцінювання: створення курсу (5 балів), заповнення загальних відомостей про курс (1-5), якість підготовлених навчальних матеріалів (1-10), підтримка словника термінів (1-5), наявність доданих діяльностей і ресурсів (наявність медіа, змістовність, якість викладення, відповідність навчальній дисципліні) – (1-5 балів).

Рекомендована література:

Базова:

Базова:

1. Андреев О.О., Бугайчук К.Л., Каліненко Н.О., Колгатін О.Г., Кухаренко В.М., Люлькун Н.А., Ляхоцька Л.Л., Сиротенко Н.Г., Твердохлебова Н.Є.. Педагогічні аспекти відкритого дистанційного навчання. За ред. О.О Андреева, В.М. Кухаренка. ХНАДУ, Харків:«Міськдрук», 2013. 212 с.
2. Вишнівський В.В., Гніденко М.П., Гайдур Г.І., Ільїн О.О. Організація дистанційного навчання. Створення електронних навчальних курсів та електронних тестів: навч. посібн. Київ: ДУТ, 2014. 140 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/l_786_40131752.pdf. (дата звернення 25.08.2019).
3. Гуревич Р.С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід : навч. посібн. / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, Л. С. Шевченко; за ред. Гуревича Р. С. – Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2012. 348 с.
4. Костікова І.І. Електронна педагогіка : монографія. Х.: «Смугаста типографія», 2015. 160 с.
5. Морзе Н.В., Глазунова О.Г., Мокрієв М.В. Методика створення електронного навчального курсу (на базі платформи дистанційного навчання Moodle 3): навч. посібник. – К.: 2016. – 240 с.

Допоміжна:

1. Бессалова Т.В. Можливості та перспективи розвитку дистанційної освіти в Україні. *Гілея: науковий вісник*. Київ, 2012. Вип. 60. С. 597 – 600.
2. Буйницька О.П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання: навч. посібн. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 240 с.
3. Булах І. Є., Мруга М. Р. Створюємо якісний тест: навч. посіб. Київ: Майстер-клас, 2006. 160 с. URL: <https://testcentr.org.ua/books/stvoryuyemo-yakisnyy-test.pdf>. (дата звернення 25.08.2019).
4. Гончарова О. М. Типізація засобів сучасних інформаційно-комунікативних технологій за видами інформаційної діяльності. URL: <http://studentam.net.ua/content/view/7699/97/>. (дата звернення 25.08.2019).
5. Дзямулич Н. Використання хмарних сервісів – новий етап у розвитку освітніх інформаційно-комунікаційних технологій. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2014. № 10 (Ч. 1). 64 с.
6. Закон України «Про освіту» від 5.09 2017 року № № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> . (дата звернення 25.08.2022).
7. Засоби інформаційно-комунікаційних технологій єдиного інформаційного простору системи освіти України : монографія. Авт. кол. В. В. Лапінський, А. Ю. Пилипчук, М. П. Шишкіна та ін.; за наук. ред. проф. В. Ю. Бикова. Київ: Педагогічна думка, 2010. – 160 с.
8. Кадемія М. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології навчання : термінологічний словник. Львів : Вид-во “СПОЛОМ”, 2009. 260 с.
9. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні. URL: <http://www.osvita.org.ua/distance/pravo/00.html>. (дата звернення 25.08.2019).

10. Олійник В. В. Відкрита післядипломна педагогічна освіта і дистанційне навчання в запитаннях і відповідях: наук.-метод. посіб. НАПН України, Ун-т менедж. освіти. Київ. : «А.С.К» 2013. 312 с.

11. Положення про дистанційне навчання (затверджено Наказ Міністерства освіти і науки України 25.04.2013 № 466). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0703-13>. (дата звернення 25.08.2019).

12. Ставицька І. Моделі дистанційного навчання. URL: <http://confesp.fl.kpi.ua/node/1151> (дата звернення 25.08.2019).

13. Сучасні засоби ІКТ підтримки інклюзивного навчання: навч. посібн. Авт. колектив: А. В. Гета, В. М. Заїка, В. В. Коваленко та ін.; за заг. ред. Ю. Г. Носенко. Полтава: ПУЕТ, 2018. 261 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/711366/1/СУЧАСНІ%20ЗАСОБИ%20ІКТ%20ПІДТРИМКИ%20ІНКЛЮЗИВНОГО%20НАВЧАННЯ.pdf>. (дата звернення 25.08.2019).

14. Wedeł-Domaradzka A., Raczyńska A.. Jak skutecznie prowadzić zajęcia na platformie edukacyjnej? Warszawa: Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, 2013. 70 s. URL: <https://spmaliszewo.szkolna.net/public/pliki/plik/poradnikjakprowadzic-1585168186.pdf>. (дата звернення 25.08.2019).

Інформаційні ресурси:

1. <https://classroom.google.com/>
2. <https://www.coursera.org/>
3. <https://www.ed-era.com/>
4. <https://learningapps.org/>
5. <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-rozrobлено-poryadok-viznannya-rezultativ-navchannya-zdobutih-shlyahom-neformalnoyi-taabo-informalnoyi-osviti-v-sistemi-formalnoyi-osviti>
6. <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5d6/fce/f89/5d6fcef894444942610577.pdf>
7. <https://prometheus.org.ua/courses-catalog/>

II. Інформація щодо здійснення оцінювання навчальних досягнень студента

1. Оцінювання навчальних досягнень студента здійснюються на основі рейтингової системи за шкалою від 0 до 100 балів.

2. Передбачено такі види оцінювання навчальної діяльності студентів:

- *поточний контроль* навчально-пізнавальної діяльності студентів на практичних заняттях (доповідь, повідомлення, тестування, виконання завдань практичної роботи) - максимально 8 б (32 б);

- самостійна робота студента - максимально 38 б;

- підсумковий тест - максимально 30 б.

III. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточна робота, тестування та самостійна робота					Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2				
ПР1	ПР2	ПР3	ПР4	СР	30	100
16		16		30+8		

ПИТАННЯ НА ЗАЛІК:

1. Електронна педагогіка.
2. Поняття формальної та неформальної дистанційної освіти та інформаційних технологій.
3. Характерні риси дистанційної освіти.
4. Принципи дистанційного навчання.
5. Теорії навчання на сучасному етапі розвитку дистанційного навчання (біхевіористичний підхід, конструктивізм, коннективізм).
6. Основні завдання системи дистанційної освіти в Україні.
7. Нормативна база дистанційної освіти.
8. Організаційна структура системи дистанційної освіти.
9. Організація та розвиток дистанційної освіти за кордоном.
10. Основні форми дистанційного навчання.
11. Характеристика основних моделей дистанційного навчання.
12. Тьютор у дистанційному навчальному процесі.
13. Поняття «масового відкритого дистанційного курсу (Massive Open Online Course –MOOC)».
14. Класифікація MOOC.
15. Структура і зміст дистанційного курсу.
16. Навчально-методичний комплекс дистанційного навчання.
17. Особливості педагогічної діагностики в системі дистанційного навчання.
18. Основні види та призначення платформ дистанційного навчання.
19. Загальна характеристика платформи дистанційного навчання Moodle.
20. Інтерактивні елементи платформи Moodle.
21. Мультимедійні програмні засоби.
22. Програми-генератори ігор.
23. Програми для створення тестів.
24. Організація освітнього процесу з використанням мережевих соціальних сервісів.
25. Програми для створення інтелектуальних карт, ліній часу, інтерактивних плакатів.